

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 89 46/ M. Hansens
Onderwerp Evaluatie Actieplan Starters 2009

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum - 6 MEI 2010

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO10.2229395

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte mevrouw/heer,

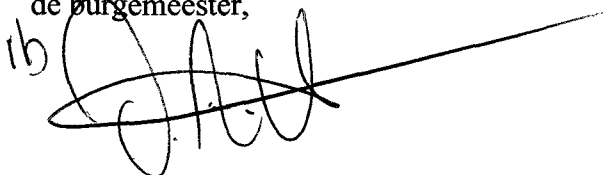
In maart 2009 heeft uw raad kennis genomen van het Actieplan Starters. In het plan hebben wij aangegeven de resultaten met u te delen. Voor u ligt dan ook de evaluatie van het Actieplan Starters.

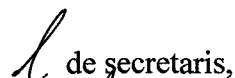
In de evaluatie kijken we terug op startersbeleid in 2009. We geven de ontwikkeling weer van het aantal starters in de stad Groningen. Vervolgens beschrijven we de projecten en de resultaten. Over de afgelopen jaren laten de cijfers een forse stijging zien van het aantal starters in Groningen. Dit is een gunstige ontwikkeling waar we als stad best trots op mogen zijn. Hoewel we verwachten dat het aantal starters in 2010 niet meer zoveel zal toenemen, is het onze ambitie om deze trend vast te houden. Met het nieuwe economisch beleidsplan G-Kracht blijven we ons inzetten om het klimaat voor starters optimaal te houden. De meeste activiteiten uit het Actieplan Starters continueren we in 2010 en bouwen we uit daar waar nodig. Daarnaast initiëren we twee nieuwe activiteiten, namelijk een nieuwe werkwijze van het bedrijvenloket en een nieuw project voor kleine (jonge) bedrijven die personeel willen aannemen: de polis voor groeiers.

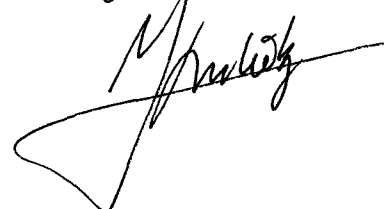
Voor het uitvoeren van de startersprojecten is in 2010 € 50.000,- binnen G-Kracht gereserveerd. Voor G-Kracht 2011-2014 zijn vooralsnog geen middelen geregeld. Het is afhankelijk hoeveel middelen er voor G-Kracht beschikbaar komen of we de komende jaren onze inzet op starters kunnen voortzetten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

16

 de secretaris,

Evaluatie Actieplan Starters

**Gemeente Groningen
Dienst RO/EZ
April 2010**

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Stand van zaken	4
3.	Evaluatie van de projecten	5
3.	Actielijn 1: Verbeteren dienstverlening	5
	Pilot Microfinanciering	5
	Square one	6
	Opdrachten voor jonge bedrijven	6
	Ondernemerstrefpunt	7
	Ondernemersacademie	7
	Business Ambassadors	8
	Onderzoek haalbaarheid incubator	8
3.	Actielijn 2: Verbeteren informatievoorziening	8
	Mind Your Business	8
	Ondernemershuis	9
	Voorlichting BBZ	9
	Doorverwijsfunctie huisvesting kleine bedrijven	10
3.	Actielijn 3: Netwerken	11
	Onderzoek campagne werven technisch personeel	11
	Bijeenkomsten politiek en starters	11
4.	Samenvatting en waar gaan we in 2010 mee verder?	12
	Nieuwe werkwijze bedrijvenloket	12
	Polis voor groeiers	12
5.	Financiën en organisatie	14

Evaluatie Actieplan Starters

1. Inleiding

Starters hebben een positieve invloed op de economische ontwikkeling van de stad en regio. Ze leveren een bijdrage aan een dynamische, creatieve en innovatieve economie. Starters zijn een belangrijke banenmotor. We hebben er dus alle belang bij dat het aantal starters blijft toenemen. Het stimuleren en ondersteunen van starters is daarom een belangrijk onderdeel van het Groningse economische beleid.¹

Met het Economisch Business Plan hebben we de afgelopen jaren stevig ingezet op het ondersteunen van startende ondernemers. Dit beleid continueren we in het nieuwe economische beleidsprogramma G-Kracht. Via het deelprogramma Bedrijvig Groningen faciliteren we de starters in Groningen door te zorgen voor een zo goed mogelijk klimaat om voor jezelf te beginnen. Dit doen we door het uitvoeren van verschillende projecten en activiteiten zoals aangekondigd in het Actieplan Starters (2009).

In maart 2009 heeft de gemeenteraad met het Actieplan Starters ingestemd. Het plan is tot stand gekomen op basis van een onderzoek onder verschillende startende en doorstartende ondernemers. Hun aanbevelingen en adviezen hebben we gebruikt voor de activiteiten en projecten in het Actieplan Starters. De meeste projecten zijn in 2009 uitgevoerd dan wel geïnitieerd. In deze evaluatie gaan we in op de ontwikkeling van het aantal starters in de stad Groningen en geven we per project de stand van zaken weer. Als laatste gaan we in op de financiën en geven we een doorkijkje naar 2010: welke projecten zetten we voort en welke nieuwe initiatieven zetten we op.

---

¹ Actieplan Starters 2009, p.3

2. Stand van zaken

Het aantal starters is in Groningen vanaf 2004 sterk toegenomen. Het zelfstandig ondernemerschap neemt steeds meer in populariteit toe. De grootste groei zit vooral in het aantal zelfstandigen zonder personeel (ZZP-ers). De meeste zzp-ers zetten hun bedrijf op in de sector dienstverlening: advies, facilitaire persoonlijke en algemene dienstverlening. In economisch gunstige tijden zijn er meer mensen die de stap naar ondernemerschap maken dan in economisch mindere tijden. Maar andersom komt ook voor: het is lastiger om een baan in loondienst te vinden waardoor mensen de overstap maken naar zelfstandig ondernemer.

Aantal starters	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Groningen	1.180	1.362	1.538	1.617	1.766	2.084
Nederland	102.114	115.898	128.441	142.888	152.358	149.101

Bron: Kamer van Koophandel cijfers 2010

Ondanks de recessie is er in 2009 nog steeds sprake van een groei. Deze groei wordt voor een deel verklaard door een wijziging in de Handelsregisterwet. Landbouwbedrijven, overheden en vrijeberoepsbeoefenaren zijn vanaf 2009 ook inschrijfplichtig. De Kamer van Koophandel schat het verschil op ongeveer 200 extra inschrijvingen. Dit betekent voor Groningen dat de groei van het aantal starters minder is geweest dan in de voorgaande jaren, maar dat er nog steeds sprake is van een toename. Landelijk is het aantal starters niet meegegroeid ondanks de wetswijziging.

Aantal opheffingen	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Groningen	691	692	699	725	836	924
Aantal opheffingen / aantal starters	59%	51%	45%	45%	47%	44%
Nederland	59.424	59.250	60.619	65.232	69.755	78.306

Bron: Kamer van Koophandel cijfers 2010

Naast het aantal starters is het aantal opheffingen een belangrijk gegeven. Het aantal opheffingen neemt de laatste jaren toe. Dit is op zichzelf een logische ontwikkeling. Neemt het aantal starters toe, dan neemt naar verhouding ook het aantal opheffingen toe. Het is echter interessanter om te kijken naar het aantal opheffingen in verhouding tot het aantal starters. Dit percentage laat geen grote stijging zien en betekent dat er nominaal de laatste jaren meer starters in Groningen de strijd overleven.

Naar verwachting zal het aantal starters in 2010 ook in Groningen minder worden als gevolg van de economische recessie. We willen deze gevolgen zoveel mogelijk beperken, voor zover dat in onze macht ligt. Vooralsnog laten de cijfers over 2009 een positief beeld zien. Met de projecten die we het komende jaar uitvoeren, willen we bijdragen om deze trend vast te houden. We blijven ons actief inzetten om de dienstverlening aan te sluiten op de behoeften van het (startende) bedrijfsleven en initiëren nieuwe acties.

3. Evaluatie van de projecten

Als gemeente kunnen we er niet voor zorgen dat alle bedrijven slagen. Dat is de verantwoordelijkheid van de ondernemer zelf. Maar we kunnen wel zorgen voor de juiste randvoorwaarden zodat de slagingskans voor bedrijven zo groot mogelijk is. Dit doen we onder andere door ondernemers de juiste informatie te geven en te helpen bij problemen waar ze tegenaan lopen. Zowel startende als gevestigde ondernemers kunnen terecht bij het gemeentelijk bedrijvenloket voor alle overheidsgerelateerde vragen. De accountmanagers van het loket helpen de ondernemer bij het beantwoorden van hun vragen en bij het leggen van contact met de juiste contactpersonen binnen de gemeente. De accountmanagers van het bedrijvenloket werken intensief samen met verschillende organisaties binnen en buiten de gemeente.

Samen met de provincie hebben we in 2008 laten onderzoeken hoe we de dienstverlening van het bedrijvenloket verder kunnen professionaliseren. We hebben aan meerdere startende ondernemers gevraagd hoe de dienstverlening aangevuld en verbeterd kan worden. De aanbevelingen en adviezen van de ondernemers hebben we voor het grootste deel meegenomen in de doelstelling en de uitwerking van onze projecten. Dit is de basis geweest voor het Actieplan Starters.

In het Actieplan Starters hebben wij de volgende doelstelling opgenomen: *“Het stimuleren van startend ondernemerschap en het versterken en behouden van ondernemerschap”*. Deze doelstelling hebben wij nagestreefd door de volgende actielijnen:

1. Het verbeteren van onze dienstverlening;
2. Het optimaliseren van onze informatievoorziening;
3. Het initiëren en faciliteren van activiteiten ten behoeve van ondernemers (netwerkrol).

Hieronder volgt een korte beschrijving van de projecten gevolgd door een beschrijving van de resultaten over 2009.

3. Actielijn 1: Verbeteren dienstverlening

Pilot microfinanciering

Veel kleine startende ondernemers hebben moeite met het vinden van startkapitaal. Via reguliere kanalen (banken) is het lastig een lening af te sluiten. De redenen zijn veelal: het benodigde bedrag is te laag, het opleidingsniveau van de aanvrager is te laag, men beschikt niet over de juiste diploma's of men heeft een melding bij Bureau Kredietregistratie in Tiel. Qredits is een gespecialiseerde kredietverlener die zich juist op deze doelgroep richt omdat ze meer naar de persoon en de potentie van de op te zetten onderneming kijkt. Als deze factoren kansrijk zijn, gaat Qredits soepeler om met de kredietverlening. Uiteraard moeten de ondernemer en het ondernemersplan wel aan bepaalde criteria voldoen. In de meeste gevallen wordt de ondernemer ook gecoacht. Bij Qredits kunnen starters terecht voor kredieten tot een maximum van € 35.000,- en voor coachingstrajecten.

Resultaat:

In 2009 zijn er in totaal in Groningen 33 aanvragen voor een krediet in behandeling genomen door Qredits. Aanvragen die zeer onvolledig zijn, een te hoog krediet willen of stukken die te

onvolledig zijn ingeleverd, zijn niet in de cijfers meegenomen. Uiteindelijk zijn 9 kredietaanvragen gehonoreerd en ook daadwerkelijk begonnen en zijn er nog 5 aanvragen in behandeling. Er zijn 2 kredietvoorstellen geweest die wel zijn goedgekeurd, maar waar de klanten zich op het laatste moment hebben teruggetrokken omdat ze het toch niet aandurfd. Momenteel wordt er gewerkt aan een evaluatie over 2009. Het project Microfinanciering maakt onderdeel uit van het project 'Ik onderneem het'. Dit onderdeel zal in de overkoepelende evaluatie worden meegenomen. De resultaten worden binnenkort verwacht.

Square One

Square One is een investeringsfonds dat ondernemerschap onder studenten stimuleert. Het project richt zich op studenten HBO en WO en pas afgestudeerden. Het bedrijf (in oprichting) heeft naar verwachting een grote potentie. Square One ondersteunt de studenten in de verschillende fasen van de onderneming. Het fonds is opgericht door de RUG Houdstermaatschappij, HanzePoort BV en Stichting G.J. Smid Fonds. De gemeente heeft een bijdrage geleverd aan het fonds en ondersteunt de organisatie bijvoorbeeld met het organiseren van de pitchbijeenkomst.

Resultaat:

In 2009 heeft Square One verschillende acties uitgevoerd. Zo is er een campagne opgezet om de naamsbekendheid onder studenten te vergroten. Onder het thema 'Het geld ligt op straat' zijn er honderden roze portemonnees met nepgeld op staat gegooid. Op het nepgeld stond informatie over het fonds. Tevens heeft Square One een pitch georganiseerd met als doel in aanraking te komen met nieuwe potentiële ondernemende studenten. De deelnemende ondernemers hebben veel media aandacht gekregen. De tweede pitchbijeenkomst die voor november 2009 gepland stond is niet doorgegaan. Op het laatste moment heeft zich een aantal deelnemers afgemeld. In juni 2010 wordt de pitchbijeenkomst alsnog georganiseerd. Square One weet door gesprekken, workshops, wedstrijden en de pitchbijeenkomsten interessante en kwalitatief goede start-ups te vinden. Eind 2009 zijn er twee participaties opgezet en voor twee andere initiatieven lopen er nu vergaande gesprekken. Deze participaties liggen in de ICT-sfeer waarvan één in de gaming industrie.

Opdrachten voor jonge bedrijven

Het is voor jonge kleine bedrijven lastig om bij de gemeente een opdracht te krijgen. Bij veel opdrachten is dat ook logisch omdat er sprake is van aanbestedingsprocedures. Toch zijn er veel opdrachten die beneden de aanbestedingsgrens liggen. Vaak komen deze opdrachten terecht bij bedrijven die de gemeente al kent. Dit project heeft tot doel enerzijds meer duidelijkheid te verschaffen over de aanbestedingsregels en anderzijds inzicht te krijgen in welke opdrachten er binnen de gemeente zijn. Dit resulteert in het ontwikkelen van een tool waar jonge startende bedrijven zich kunnen presenteren en waar ze inzicht kunnen krijgen in de mogelijkheden voor gemeentelijke opdrachten. Op deze wijze ontstaat er binnen de gemeente meer zicht op welke jonge bedrijven er in Groningen zijn en biedt de gemeente kansen voor deze bedrijven, bijvoorbeeld om hun portfolio uit te breiden. In samenwerking met de afdeling inkoop is dit project één van de onderdelen binnen ons beleid om meer 'MKB vriendelijk' in te kopen.

Resultaat:

De eerste gesprekken hoe dit project verder vorm kan worden gegeven hebben intern plaatsgevonden. De afdeling Inkoop is nauw betrokken bij de gesprekken. Ook is er overleg met MKB-Noord en het Jonge Bedrijven Netwerk. Beide partijen willen verder meedenken hoe dit project verder vormgegeven en uitgewerkt kan worden. De eerste helft van 2010 zal

het project verder worden uitgewerkt en geconcretiseerd. Vanuit economische zaken hebben we als pilot een tweetal kleine opdrachten bij ZZP-ers uitgezet. Het gaat hierbij om de populaire versie van het economisch beleidsplan G-Kracht 2010-2014 en de terugblik op het economische beleid in de vorm van de website www.10jaarebp.nl. Beide projecten hebben we uitbesteed aan jonge bedrijven.

Ondernemerstrefpunt

Op 10 november 2008 is het Ondernemerstrefpunt geopend door oud-staatssecretaris Aboutaleb en wethouder Jaap Dijkstra. Dit fysieke punt op bedrijventerrein Zuidooost brengt onderwijs en bedrijfsleven dicht bij elkaar. De arbeidsmarkt is continu in beweging en sluit niet altijd even goed aan op de behoefte van de markt. Ook door de recessie zijn behoeften aan veranderingen onderhevig. Vooral in de markt kunnen snel veranderingen optreden. Zo is door de recessie de behoefte aan technisch geschoold personeel op sommige plaatsen kleiner geworden. Maar ook dit slaat weer om als de economie aantrekt. Het Ondernemerstrefpunt heeft als taak het gesprek aan te gaan met ondernemers en onderwijsinstellingen en in te springen op dergelijke ontwikkelingen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de infrastructuur via de bedrijventerreinverenigingen.

Resultaat:

Eind 2008 is het Ondernemerstrefpunt van start gegaan met een bureaumanager en een accountmanager. Tevens leveren de betrokken onderwijsinstellingen elk een adviseur voor één dag in de week. Zij vertegenwoordigen de backoffices vanuit het onderwijs. In 2009 zijn er 150 bedrijven bezocht en hieruit zijn 100 opdrachten bij de verschillende onderwijsinstellingen weggezet. Voorbeelden van opdrachten zijn: het uitzetten van stageopdrachten van het bedrijfsleven maar ook studenten kunnen terecht bij het ondernemerstrefpunt in hun zoektocht naar een stageplaats. De accountmanagers denken met de bedrijven mee bijvoorbeeld over vacatures, stages en uitzendkrachten en signaleren collectieve behoeftes onder ondernemers. Zo organiseerde het Ondernemerstrefpunt onlangs een workshop voor bedrijven over het gebruik van Linked-In. Een andere activiteit van het Ondernemerstrefpunt is de 'Open Dag Techniek' geweest. Deze dag was een groot succes met bijna 600 leerlingen en ruim 50 deelnemende bedrijven. Het succes heeft ertoe geleid dat ook andere bedrijventerreinverenigingen gebruik maken van het Ondernemerstrefpunt.

Ondernemersacademie

De Ondernemersacademie is opgezet door het Noorderpoortcollege en het Groningse bedrijfsleven. Op de Ondernemersacademie worden MBO-leerlingen die in de eindfase van hun opleiding zitten voorbereid op het opzetten van een eigen bedrijf. Ze worden begeleid door een 'personal coach' die zelf ondernemer is.

Resultaat:

In september 2008 (schooljaar 2008-2009) zijn 22 enthousiaste ondernemers in spé begonnen. Van de 22 leerlingen hebben 19 het certificaat gehaald. Momenteel zijn drie van de deelnemers daadwerkelijk bezig met het opzetten van een eigen bedrijf. Verder is één van de deelnemers geswitched van kapster naar autospuiter en is begonnen met de opleiding. Zij wil daarna een eigen bedrijf beginnen. Twee deelnemers zijn aan het werk gegaan om eerst wat meer werkervaring op te doen in de techniek. De overige deelnemers zijn doorgestroomd naar het HBO. In deze groep zal na de opleiding ongetwijfeld een aantal voor zichzelf beginnen.

Business Ambassadors

Het project Business Ambassadors is gericht op het verkrijgen van een beter beroepsperspectief voor leerlingen. Professionals uit het bedrijfsleven promoten hun vakgebied en beroepsgroep in het onderwijs. Daardoor ontstaat een betere afstemming tussen theorie en praktijk en krijgen leerlingen beter zicht op wat een beroep precies inhoudt. Het project verstevigt de relatie tussen het onderwijs en het bedrijfsleven.

Resultaat:

Eind 2009 telt de stichting Business Ambassadors ruim 80 vrijwilligers die zich voor gemiddeld 8 uur per jaar kosteloos inzetten voor activiteiten die de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven bevorderen. Voor 2011 wil de stichting groeien naar 125 vrijwilligers. Het afgelopen jaar is een goede samenwerking tot stand gekomen met het Noorderpoortcollege, het Drenthe College en op de dependances van deze scholen. Ook op twee basisscholen zijn activiteiten uitgevoerd. Het komende jaar wil de stichting haar netwerk verder uitbreiden met nieuwe onderwijsinstellingen in het basis- en voortgezet onderwijs. In totaal zijn er in het afgelopen jaar 42 individuele activiteiten op verschillende onderwijsinstellingen uitgevoerd en staan er nog 4 concrete activiteiten in de planning.

Onderzoek haalbaarheid incubator

Een incubator is een broedplaats voor ondernemers en heeft tot doel jonge startende bedrijven te huisvesten en te ondersteunen om een gezonde goed draaiende onderneming te worden. De bedrijven hebben toegang tot gemeenschappelijke faciliteiten zoals werkruimte, apparatuur, netwerken, etc en kunnen gemakkelijker onderling opdrachten uitwisselen. In 2009 hebben we gekeken welke mogelijkheden er zijn voor een nieuwe incubator in Groningen.

Resultaat:

De gemeente Groningen heeft in de Oosterboog een incubator opgezet voor jonge beginnende bedrijven. De gemeente Groningen stelt tegen een relatief goedkoop tarief ruimte en faciliteiten beschikbaar. Op 29 oktober 2009 is de officiële opening geweest. Momenteel zijn er 5 bedrijven begonnen en zijn er 10 mensen aan het werk. Het huurcontract loopt tot juli 2010. Daarna wordt gekeken of het huurcontract kan worden verlengd.

Aansluitend aan dit initiatief heeft eind 2009 de gemeente Groningen besloten het programma PASKON financieel te ondersteunen. PASKON staat voor: Programma Stimuleren Kennisintensief Ondernemen Noord-Nederland. Het programma is gericht op het stimuleren van kennisintensief ondernemersschap en levert een bijdrage aan de uitbouw van de kennis- en innovatiepositie van Groningen. PASKON is de eerste fase en vormt de basis voor een incubator en accelerator faciliteit op de Zernike Campus. Uiteindelijk leidt dit tot een geïntegreerd stimuleringsprogramma met voorzieningen voor startende (student) ondernemers en voor het bestaande MKB uit de regio.

3. Actielijn 2: Verbeteren informatievoorziening

Mind Your Business

Via internet is er heel veel informatie te vinden over het starten van een bedrijf. Voor veel mensen is deze informatie moeilijk toegankelijk. Vaak is informatie onvolledig en is onduidelijk welke informatie echt belangrijk en actueel is. Dit project is gericht op het toegankelijk maken van de informatie voor starters via een speciaal regionaal gerichte website.

Resultaat:

Het project Mind Your Business is vorig jaar niet doorgedaan. Het is niet gelukt om bij meerdere partijen voldoende middelen bij elkaar te krijgen om een interactieve website te bouwen. Aangezien de informatievoorziening wel een cruciaal onderdeel blijft, hebben wij Q-modus de opdracht gegeven een website op te zetten waarin verschillende ondernemersinitiatieven samen worden gebracht. Het gaat om initiatieven op het gebied van exportsubsidies, ondersteuningsprojecten, initiatieven als gevolg van de economische crisis, stimuleringsprogramma's, congressen, kennisuitwisselingsprojecten, etc. Veel (regionale) informatie is vaak onbekend bij ondernemers, maar andersom hebben interessante initiatieven ook moeite met het vinden van geschikte deelnemers. De nieuwe website geeft inzicht in de verschillende initiatieven. Q-modus onderzoekt hoe de website zich uiteindelijk 'zelf' financieel kan onderhouden, via een zoekrobot, advertenties of een combinatie van beide. De website wordt nu gebouwd en binnenkort is het eerste concept klaar. Het concept wordt aan verschillende partijen voorgelegd voor aanpassingen en aanbevelingen. Naar verwachting gaat de website na de zomer de lucht in.

Ondernemershuis, 'Ik onderneem het'

Het Ondernemershuis is een fysiek steunpunt voor startende en zich oriënterende ondernemers die zich willen vestigen in De Hoogte of in de Korrewegwijk. Maar ook gevestigde ondernemers kunnen met vragen terecht bij het Ondernemershuis. Het steunpunt moet de drempel verlagen voor iedereen die in deze wijken een bedrijf wil beginnen.

Resultaat:

In 2009 is het Ondernemershuis in de Korrewegwijk gestart als plaats waar startende en gevestigde ondernemers in de wijken de Hoogte en Korrewegwijk terecht kunnen met al hun vragen. De dienstverlening vanuit het Ondernemershuis is breder getrokken en ook ondernemers uit de creatieve zone komen, als ze willen, in aanmerking voor begeleiding en advies. De begeleiding spitst zich toe op ondersteuning bij het schrijven van een ondernemingsplan, bij financiële vraagstukken en alle andere voorkomende ondernemersvragen. Het Ondernemershuis en het project 'Ik onderneem het' zijn gevestigd aan het Floresplein 30a te Groningen. Momenteel wordt er gewerkt aan een evaluatie over het eerste jaar. Daarin is de pilot microfinanciering meegenomen. De resultaten worden binnenkort verwacht. Een eerste globale inschatting van de cijfers in 2009 geeft aan dat er ongeveer 105 nieuwe ondernemers zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel afkomstig uit deze wijken.

Voorlichting BBZ

De bekendheid met het Bijstand Besluit Zelfstandigen (BBZ) moet worden vergroot zodat ondernemers die in moeilijkheden zitten in een vroeg stadium kunnen worden geholpen. De regeling wordt uitgevoerd door de afdeling zelfstandigen van de dienst SoZaWe. Voor het onderhouden van korte lijnen en om snel te kunnen schakelen, versterkt een BBZ-specialist van de afdeling Zelfstandigen het team accountmanagers van het bedrijvenloket.

Resultaat:

Elk jaar voert de gemeente Groningen in april een onderzoek uit onder het gevestigde bedrijfsleven in de stad. Afgelopen jaar is een extra vraag opgenomen in de vragenlijst. Deze vraag was of men bekend was met de BBZ-regeling en of ze hier meer informatie over zouden willen ontvangen. Er zijn rond de 3000 formulieren retour gekomen waarin men aangaf meer informatie te willen ontvangen over de regeling. Deze informatie is verstuurd. Aansluitend zijn nog aanvullende gesprekken gevoerd tussen geïnteresseerden en

medewerkers van de afdeling Zelfstandigen en het bedrijvenloket. Momenteel is nog niet bekend hoeveel gesprekken er bij de afdeling Zelfstandigen zijn gevoerd en tot hoeveel aanvragen dit heeft geleid. Vanuit het bedrijvenloket zijn er, onder andere naar aanleiding van deze actie, specifiek voor de BBZ-regeling 88 bedrijfsbezoeken geweest waarvan er 16 hebben geleid tot een BBZ-aanvraag bedrijfskapitaal.

Doorverwijsfunctie huisvesting kleine bedrijven

De informatievoorziening rondom huisvesting voor kleine startende bedrijven willen we verbeteren door onze contacten met de bedrijfsmakelaars aan te halen.

Resultaat:

In 2009 zijn er meerdere contacten geweest met verschillende bedrijfsmakelaars uit de stad. Onze doorverwijsfunctie is hierdoor beter geïntegreerd in onze dienstverlening waardoor we de startende ondernemer beter van dienst kunnen zijn. Uiteindelijk moet de starter wel terecht bij de makelaar. Deze rol kunnen we niet overnemen, maar in de weg ernaar toe kunnen we de starter nu beter meenemen en wordt de informatie meegenomen door onze accountmanagers.

3. Actielijn 3: Netwerken

Onderzoek campagne werven technisch personeel

Er is een grote behoefte onder bedrijven aan technisch geschoold personeel. Het aanbod van goed technisch personeel is schaars en voor de kleinere bedrijven is het moeilijker goede technische krachten aan te trekken. Het idee is te onderzoeken of er voldoende draagvlak is onder ondernemers om samen te werken en te kijken of er bijvoorbeeld onder de 'City of Talent'-vlag een gezamenlijke campagne van de grond kan komen in 2009.

Resultaat:

Het Actieplan Starters is gebaseerd op een onderzoek bij ondernemers dat in 2008, nog voor de economische crisis, heeft plaatsgevonden. In die periode was er een groot tekort aan technisch personeel. De ondernemers hebben toen de suggestie gedaan om te kijken of bedrijven geïnteresseerd zijn om meer op dit gebied samen te gaan werken. Eind 2008 werd duidelijk dat de wereld te maken kreeg met een serieuze economische crisis. De noodzaak samen te gaan werken maakte plaats voor andere prioriteiten. Het onderzoek naar draagvlak is in 2009 naar de achtergrond geschoven. Het idee blijft echter overeind staan en kan opnieuw worden opgepakt zodra de economie aantrekt. Dan zal de urgentie voor het vinden van technisch personeel naar verwachting weer toenemen.

Onder de vlag van het Akkoord van Groningen zijn de betrokken partijen bezig met een onderzoek hoe talent beter behouden kan blijven voor de stad Groningen. Momenteel wordt bekeken hoe hier verder invulling aan kan worden gegeven.

Aanvullend heeft het Ondernemerstrefpunt een belangrijke rol gespeeld in de aansluiting en zoektocht van bedrijven en onderwijsinstellingen naar studenten en medewerkers. Zie voor meer informatie het project Ondernemerstrefpunt.

Bijeenkomsten politiek en starters

Het doel van de netwerkbijeenkomsten is nieuwe ondernemers in de stad kennis te laten maken met de Groningse politiek, de wethouder Economische Zaken, gemeenteraadsleden en accountmanagers van het bedrijvenloket. Ook kunnen de starters met elkaar kennismaken en hun netwerk verder uitbouwen.

Resultaat:

Op 1 juli 2009 heeft het bedrijvenloket de eerste bijeenkomst voor starters georganiseerd. Alle starters die zich in 2008 bij de Kamer van Koophandel hebben ingeschreven en werkelijk zijn gestart hebben een uitnodiging gekregen. In totaal hebben zich 80 deelnemers aangemeld en zijn er 65 startende ondernemers naar de bijeenkomst gekomen. Ook een aantal leden van de gemeenteraad van Groningen heeft de bijeenkomst bijgewoond. De wethouder voor Economische Zaken, Jaap Dijkstra, introduceerde kort het thema netwerken en de rest van de bijeenkomst stond in het teken van de praktische uitvoering ervan. De deelnemers vonden de bijeenkomst zeer zinvol en nuttig. Niet alleen vanwege de contacten met de gemeente maar juist om onderling nieuwe contacten aan te gaan. De tweede bijeenkomst heeft afgelopen februari 2010 plaatsgevonden. Wederom was dit een groot succes. Er zijn 70 startende ondernemers bij de bijeenkomst geweest. In het najaar 2010 organiseren we weer een nieuwe bijeenkomst.

4. Samenvatting en waar gaan we in 2010 mee verder?

Ondanks de economische recessie neemt in 2009 het aantal startende ondernemers in Groningen nog toe. De groei is wel kleiner geweest dan in de voorgaande jaren, maar in vergelijking tot de landelijke ontwikkeling waar het aantal starters afgenomen is, heeft Groningen het goed gedaan. Dit geldt ook in relatie tot het aantal opheffingen. Het aantal opheffingen is toegenomen, maar de verhouding opheffingen ten opzichte van het aantal gestarte bedrijven is nagenoeg gelijk gebleven. Dit betekent dat er in 2009 nominaal meer nieuwe bedrijven in Groningen zijn gestart.

Naar verwachting zal door de economische crisis het aantal nieuwe bedrijven in 2010 minder worden. Juist nu blijven we ons inzetten voor de startende bedrijven in onze stad om zo de gevolgen zo klein mogelijk te houden. Met het Actieplan Starters (2009) hebben we veel activiteiten uitgevoerd voor startende bedrijven. Dit plan draagt bij aan het creëren van een gunstig klimaat voor ondernemende mensen die in Groningen een bedrijf willen oprichten. De meeste projecten zetten we in 2010 voort. Deze zijn deel uit gaan maken van onze reguliere dienstverlening. Het project rondom het werven van technisch personeel wordt voorlopig in deze vorm niet uitgevoerd, tenzij de economische ontwikkelingen in 2010 zo veranderen dat een hernieuwde belangstelling ontstaat bij werkgevers voor een dergelijk onderzoek.

In aanvulling op de projecten die we continueren zijn er in 2010 een tweetal nieuwe ontwikkelingen te vermelden. Het gaat om een nieuwe werkwijze van de accountmanagers van het bedrijvenloket en een nieuw project voor kleine bedrijven die personeel willen aannemen: de polis voor groeiers.

Nieuwe werkwijze bedrijvenloket

De afgelopen jaren heeft het bedrijvenloket vooral geopereerd vanuit een fysiek loket waar het zittende bedrijfsleven en startende bedrijven terecht kunnen met allerlei vragen. Wij willen het accountmanagement verder professionaliseren en structureren. Daarvoor is het nodig goed op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen bij bestaande bedrijven en instellingen. Om dit te realiseren wordt in het economische programma G-Kracht via het deelprogramma Bedrijvig Groningen een extra (tijdelijke) impuls gegeven aan de werkgeversbenadering. Samen met accountmanagers vanuit het Werkplein zal bij de afdeling Economische Zaken via de outreachende werkgeversbenadering de dienstverlening naar ondernemers worden geïntensiveerd. Zo weten we eerder en beter wat er bij de ondernemer speelt en kunnen we onze dienstverlening en producten beter inzetten. De middelen worden beschikbaar gesteld uit het participatiebudget van de dienst SoZaWe.

Deze nieuwe werkwijze betekent niet dat het fysieke loket volledig verdwijnt. Ondernemers en startende ondernemers kunnen nog steeds bij het loket terecht. Via het e-loket kunnen geïnteresseerden een afspraak maken met een accountmanager van het bedrijvenloket. Ook blijft het horecasprekuren bestaan en zijn er maandelijkse spreekuren voor (startende) ondernemers met de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst. Het verschil met voorgaande jaren is dat de balie niet meer volledig bezet is waardoor de accountmanagers bij de ondernemers langs te gaan en daar de dienstverlening aan te bieden.

Polis voor groeiers

In februari 2010 heeft Economische Zaken de Polis voor Groeiers gelanceerd. Deze polis is bestemd voor kleine (startende) ondernemers die willen groeien en nieuw personeel nodig hebben. Uit het startersonderzoek in 2008 komt naar voren dat het aannemen van personeel voor de meeste kleine (startende) ondernemers een groot risico is. Een werkgever heeft de

eerste twee jaar een loondoorbetalingsverplichting voor een zieke werknemer. Vooral in mindere tijden is er geen buffer waar ze op terug kunnen vallen. Als personeel dan (langdurig) ziek of arbeidsongeschikt wordt, vormt dat een groot risico. De gemeente kan niet het volledige ondernemersrisico wegnemen, maar kan wel tijdelijk een extra stimulans geven middels de polis. De polis zorgt ervoor dat de werkgever de eerste periode minder financieel risico loopt in het geval de aangenomen persoon ziek of arbeidsongeschikt wordt. De werkgever heeft een eigen risicoperiode van één week. Voor de periode dat de werknemer langer ziek is krijgt de ondernemer de loonschade uitgekeerd. De polis is tijdelijk voor de duur van een half jaar of één jaar en wordt het eerste kwartaal van 2010 beschikbaar gesteld. Er zijn 30 polissen ingekocht.

5. Financiën en organisatie

Het bedrijvenloket levert een bijdrage aan het stimuleren van startend ondernemerschap en het versterken en behouden van ondernemerschap. Het bedrijvenloket werkt om dit bereiken samen met verschillende organisaties. Binnen de gemeente met de afdeling zelfstandigen van de dienst SOZAWE voor bijvoorbeeld de uitvoering van de BBZ-regeling en de dienst OCSW voor de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Verder werkt het bedrijvenloket intensief samen met externe organisaties zoals de Kamer van Koophandel, de Belastingdienst, de NOM, Syntens, de ROC's, de Rijksuniversiteit Groningen, de Hanzehogeschool Groningen en het UMCG. Samen met deze partijen bundelen we onze krachten voor een zo gunstig mogelijk klimaat voor starters.

In 2010 is voor de uitvoering van het startersbeleid 50.000 euro opgenomen in de begroting van G-Kracht. Het bedrag wordt ingezet voor de volgende projecten: Square one, opdrachten voor jonge bedrijven, de Ondernemersacademie, Business Ambassadors, incubator Oosterboog, Website ondernemersinitiatieven, huisvesting kleine bedrijven en de bijeenkomsten politiek en starters. Overige projecten zoals de pilot microfinanciering, het Ondernemershuis en het Ondernemerstrefpunt hebben aparte budgetten beschikbaar en de BBZ voorlichting wordt betaald door de dienst SOZAWE. De resultaten over de inzet van de middelen voor starters in 2010 worden meegenomen bij de reguliere verantwoording over het programma G-Kracht bij de Gemeenterekening 2011.

Voor de periode 2011-2014 zijn nog geen middelen beschikbaar voor G-Kracht. Het is afhankelijk hoeveel middelen er voor G-Kracht beschikbaar komen of en hoeveel er kan worden ingezet voor starters.